

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 126.394 van 15 december 2003
in de zaak A. 139.095/X-11.506.**

In zake : Gustaaf KEMPENEERS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat D. MATTHYS,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Sint-Annaplein 34

tegen :

het Vlaamse Gewest,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat V. TOLLENAERE,
kantoor houdende te 9000 GENT,
Koning Albertlaan 128.

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE Xe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Gustaaf KEMPENEERS op 14 juli 2003 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van :

"Een Ministerieel Besluit van 24 april 2003, houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewezen door de Vlaamse minister van Binnenlandse aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, houdende

- Onder artikel 1 de opname in de ontwerp van lijst van het aan verzoekster toebehorende 19de-eeuws woonhuis gelegen te 9900 Eeklo, Stationsstraat 62, gekend ten kadaster Eeklo, 2de Afdeling, sectie E, perceelnummer 876 Ddeel, wegens de artistieke en historische waarde;
- Onder artikel 2 de motivering voor de opname van dit burgerhuis met aanhorigheden;
- Onder artikel 3 de mededeling dat met het oog op de bescherming van toepassing zijn de beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).";

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur-afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 6 november 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 28 november 2003;

Gehoord het verslag van Staatsraad E. BREWAEYS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat D. MATTHYS, die verschijnt voor verzoeker, en van Advocaat T. DE SUTTER die, loco Mr. V. TOLLENAERE verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur-afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op de artikelen 17 en 18 en titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten.

1.1. Verzoeker is samen met zijn echtgenote eigenaar van een woonhuis gelegen te Eeklo, Stationsstraat 62.

Dit huis wordt bewoond door de verzoeker en zijn gezin. Hij oefent er samen met zijn zoon en dochter een oogartsenpraktijk in uit.

1.2. In een niet-gedateerde nota stelt de dienst monumenten en landschappen van de ROHM Oost-Vlaanderen aan de Vlaamse minister van Cultuur voor om de procedure in te zetten voor de bescherming als monument van een aantal onroerende goederen te Eeklo.

1.3. Met toepassing van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten stelt de Vlaamse minister van Cultuur op 24 april 2003 een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten vast waarbij o.m. het bovenvermelde huis van verzoeker wegens de artistieke en historische waarde op dat ontwerp van lijst wordt geplaatst.

In artikel 2 van dat besluit wordt o.m. het volgende gesteld :

"Artikel 2. De representatieve selectie van het cultuurhistorisch belangrijk patrimonium van Eeklo bevat een diversiteit van bouwkundige monumenten die

kenmerkend zijn voor de sociaal-economische geschiedenis en de cultuurhistorische en architecturale ontwikkeling van de gemeente. De te beschermen objecten vertonen intrinsieke historische, architecturale of andere sociaal-culturele kwaliteiten. Aspecten als authenticiteit, representativiteit, zeldzaamheid of gaafheid bepalen mee het waardevolle karakter van dit patrimonium. Het overzicht omvat interessante voorbeelden van burgerlijke stedelijke architectuur met name twee 18de-eeuwse woonhuizen, rijke 19de-eeuwse woningen in neoclassicistische stijl met inbegrip van het stijlvolle interieur en vroeg 20ste-eeuwse architectuur in neostijlen en interbellum-architectuur. Zowel in de landelijke als in de stedelijke woningbouw als in de gebouwen van openbaar nut, zoals bestuursgebouwen, gebouwen met dienstverlenende functie, het industriële en het religieuze erfgoed, zijn relevante en fraaie voorbeelden te vinden. Ook de stedelijke begraafplaats is een imponerende getuige van cultuurhistorisch waardevol funerair erfgoed.

(...)

De artistieke en de historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde, van het herenhuis, Stationsstraat 62:

De herenwoning die leerlooier Aimé Vermast in 1881 liet optrekken aan de Stationsstraat is een mooi voorbeeld van woningbouw voor de gegoede burgerij aan het einde van de 19de eeuw. De authentiek bewaarde bepleisterde en beschilderde voorgevel met kenmerkende schijnvoegen, horizontaliserende kordons en omlijste vensters verrijkt met sluitstenen is door zijn harmonische verhoudingen en ritmering zeer representatief voor de neoclassicistische stijlrichting. Het originele schrijnwerk van de koetspoort en de verschillende authentieke interieurelementen zoals de marmerschilderingen, stucplafonds en houten bordestrap, getuigen van vakmanschap en kunstzin. Vooral de stoffering van het salon vooraan in een verfijnde Engelse neoclassicistische stijl met typische wedgwoodkleuren en -motieven vormt een uitzonderlijk en zeldzaam geheel.";

1.4. Een afschrift van het bovenvermeld besluit wordt op 14 mei 2003 o.m. verstuurd naar verzoeker, het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Eeklo, de provincie Oost-Vlaanderen en de dienst ruimtelijke ordening van de ROHM Oost-Vlaanderen.

Het besluit wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 18 juli 2003.

1.5. Bij brief van 3 juni 2003 deelt de dienst ruimtelijke ordening van de ROHM Oost-Vlaanderen mee geen bezwaar te hebben tegen de bescherming als monument van het bovenvermelde huis van verzoeker.

1.6. Namens verzoeker en zijn echtgenote wordt bij aangetekende brief van 13 juni 2003 een bezwaarschrift ingediend bij de dienst monumenten en landschappen van de ROHM Oost-Vlaanderen tegen de bescherming van het bovenvermelde woonhuis.

Tijdens zijn vergadering van 30 juni 2003 sluit het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Eeklo het openbaar onderzoek en stelt het proces-verbaal vast van de ingediende bezwaren.

Op 7 juli 2003 "aanvaardt" het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Eeklo "het principe van bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten" maar vraagt begrip op te brengen voor de standpunten van de betrokken eigenaars en hun argumenten grondig te onderzoeken.

De bestendige deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen brengt een gunstig advies uit over de bescherming van het bovenvermelde woonhuis van verzoeker. De bestendige deputatie vraagt eveneens aandacht voor de standpunten van de betrokken eigenaars en een gunstig onderzoek.

2. Beoordeling.

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

Overwegende dat, met betrekking tot het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, verzoeker het volgende uiteenzet :

"Verzoeker is zich ervan bewust dat een pecuniair nadeel door de Raad van State doorgaans als niet moeilijk te herstellen wordt beschouwd.

In deze concrete zaak is de situatie echter totaal verschillend.

Indien verzoeker en zijn echtgenote ervoor hebben geopteerd eigenaar te blijven van een gebouw met dergelijke grote omvang, is de voornaamste reden daarvoor dat zij deze woning eveneens, en zelfs in zeer aanzienlijke mate, aanwenden voor de uitoefening van een artspraktijk (met drie artsen).

Wanneer nu, ingevolge de bescherming, tal van beperkingen in de aanwending van het gebouw worden in het leven geroepen, wordt deze keuze van verzoeker in ondraaglijk zware mate belast.

Een vrij beroep is aan evolutie onderhevig, en de oogartspraktijk van verzoeker en zijn collega's is aan modernisering en uitbreiding toe. Het consultatiebureau zal nauwelijks of niet meer kunnen worden aangepast aan de moderne eisen, hoewel daar imperatieve normen voor bestaan: afwasbare wanden, aangepaste vloeren, voorzieningen die volledige ontsmetting mogelijk maken e.d.m.

Enkele kleine aanvullende voorbeelden ter illustratie:

- aanbrengen van publiciteit op de gevel zal niet meer mogelijk zijn, hoewel sinds 2003 de Orde der geneesheren de plaatsing van een lichtreklame (kruis) zoals bij apotheken toelaat. Op die wijze zal verzoeker schade lijden, zeker wanneer de plaatsing van dergelijke reclame mettertijd gemeengoed zal worden bij artsen.
- De bescherming heeft voor gevolg dat een hele reeks van aangewezen personen het recht op toegang hebben tot de beschermde onroerende goederen, teneinde alle nodige opsporingen en vaststellingen te verrichten. Hoe is dit in overeenstemming te brengen met een ongestoorde uitoefening van de geneeskunde in de aldaar gevestigde artspraktijk?

Er kan verder ook niet worden voorbijgegaan aan het feit dat een beschermde woning een veel hogere brandverzekeringspremie voor gevolg heeft, vermits reconstructie bij eventueel onheil moet mogelijk zijn volgens de vastgestelde normen.

De gevolgen zijn dus niet gewoonweg een waardevermindering van het gebouw, ofschoon deze op zich uiteraard ook helemaal niet te verwaarlozen is gezien de ernstige beperkingen die door de bescherming ervan worden opgelegd.";

Overwegende dat de verwerende partij daar tegenover het volgende stelt :

"42. Met betrekking tot deze tweede cumulatieve voorwaarde bepaalt artikel 8, tweede lid, 5° P.R.K.G. dat de vordering tot schorsing dient te bevatten 'een uiteenzetting van de feiten die kunnen aantonen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de aangevochten akte of het aangevochten reglement de eiser een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen'.

Uit deze bepaling volgt dat de verzoekende partijen in hun verzoekschrift duidelijk en concreet dient aan te geven waarin precies het moeilijk te herstellen ernstig nadeel is gelegen dat zij ingevolge de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit ondergaan of dreigen te ondergaan, en dat met niet in het verzoekschrift tot schorsing opgenomen feiten en verklaringen hieromtrent geen rekening kan worden gehouden.

De verzoekende partijen mogen zich niet beperken tot het weergeven van vaagheden en algemeenheden, maar moeten concrete gegevens aanbrengen die erop wijzen dat hij een persoonlijk moeilijk te herstellen ernstig nadeel ondergaan of dreigen te ondergaan.

Het nadeel moet bovendien voortvloeien uit de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing zelf.

43. Het is vaste rechtspraak van uw Raad dat een financieel nadeel per definitie herstelbaar is en aldus niet in aanmerking kan worden genomen als een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

De verzoekende partij beweert zonder enige toereikende verklaring dat 'in deze concrete zaak de situatie echter totaal verschillend (is)'.

44. De verzoekende partij kan niet aannemelijk maken dat de bestreden beslissing de aanpassing van het consultatiebureau onmogelijk zou maken en voor zover op heden niet aan de 'imperatieve normen voor bestaan : afwasbare wanden, aangepaste vloeren, voorzieningen die volledige ontsmetting mogelijk maken e.d.m.' is voldaan.

45. Het nadeel over het niet mogen aanbrengen van een lichtreclame is louter hypothetisch. Eveneens hypothetisch is het feit dat een dergelijke lichtreclame gemeen goed zou worden bij de artsen, laat staan dat het ontbreken van enige lichtreclame een (wezenlijk) nadeel zou voor gevolg kunnen hebben voor een artspraktijk.

46. Het nadeel van de toegang van bepaalde personen tot de eigendom van de verzoekende partij en de verenigbaarheid daarvan met de ongestoorde uitoefening van de geneeskunde is louter hypothetisch en ten hoogste tijdelijk en beperkt.

47. Het hypothetische nadeel van een hogere brandverzekeringspremie is louter van financiële aard en aldus per definitie herstelbaar.

48. De waardevermindering van de eigendom van de verzoekende partij is eveneens louter hypothetisch en van financiële aard en aldus per definitie herstelbaar.

49. Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan niet worden weerhouden. Aan de tweede schorsingsvoorwaarde is niet voldaan.";

Overwegende dat verzoeker niet met concrete gegevens aantoont dat het bestreden besluit tot voorlopige bescherming dat geldt voor een termijn van maximaal 12 maanden vanaf 14 mei 2003 een bedreiging vormt voor het actuele gebruik dat van het goed gemaakt wordt of dat concrete plannen gedwarsboemd worden om in de nabije toekomst met dit goed iets te doen; dat niet wordt uiteengezet welke concrete geplande werken aan het huis gedwarsboemd worden door de bepalingen van het bestreden besluit of van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten; dat een mogelijk hogere brandverzekeringspremie een financieel nadeel waarvan niet wordt aangetoond dat het moeilijk te herstellen zou zijn; dat een gebeurlijke waardevermindering geen moeilijk te herstellen nadeel uitmaakt, aangezien bij een eventuele vernietiging van het bestreden voorlopig beschermingsbesluit die waardevermindering ophoudt; dat de grief dat de bescherming tot gevolg heeft dat bepaalde personen het recht op toegang hebben tot de beschermde goederen teneinde alle opsporingen en vaststellingen te verrichten, wegens het hypothetisch, uitzonderlijk en beperkt karakter van dat nadeel niet als voldoende ernstig kan worden beschouwd om een schorsing van tenuitvoerlegging van het voorlopig beschermingsbesluit te verantwoorden; dat overigens in artikel 11, § 5, van het decreet van 3 maart 1976 bepaald wordt dat wanneer die verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, zij enkel mogen worden uitgevoerd indien er aanwijzingen bestaan voor een misdrijf en op voorwaarde dat de politierechter daartoe machtiging heeft verleend;

Overwegende dat niet is voldaan aan de tweede door artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarde om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te kunnen bevelen; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Artikel 2.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vijftien december 2003, door :

de HH. E. BREWAEYS,
 W. GEURTS,

wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,

W. GEURTS.

E. BREWAEYS.